

ἄρθρα, ἦτοι ὅταν τὰ βακτήρια εἰσέρχωνται εἰς τὴν περίοδον τῆς σποριογονίας αὐτῶν. Διότι πλὴν τῆς διὰ διαιρέσεως γενέσεως αὐτῶν ἔχουσι καὶ ἑτέραν, τὴν διὰ σπορίων. Ἐν μέσῳ δηλ. τοῦ πρωτοπλάσματος ἐκάστου ἄρθρου ἀναφαίνεται κόκκος τις στίλβων πλεῖον τῶν ἄλλων (διότι τὸ πρωτόπλασμα εἶνε κοκκιῶδες) οὗτος δὲ μεγεθύνεται ἐφ' ἱκανὸν καὶ λαμβάνει σχῆμα πρέμης, οἶον παρίσταται ἐπὶ τῆς εἰκόνας 2 ἐν δ καὶ ε. Αὐξανόμενος δὲ τοῦ κόκκου τούτου τὸ πρωτόπλασμα γίνεται ὑδροφαεὶς καὶ φθίνει, οὕτω δὲ ἐκτὸς τῆς μεμβράνης τῶν κυττάρων ἀναφαίνεται διαυγάζον σπόριον, μικρότερον ὀλίγον τοῦ μήκους τοῦ ὄλου κυττάρου, κατὰ τὸ ἐν δὲ τρίτον στενότερον. Ὅλα τὰ κύτταρα ἐνὸς βραδίου δὲν παράγουσι καὶ σπόρια, διότι τινὰ μένουσι στείρα.

Τῶν σπορίων σχηματισθέντων ἐν τινι βραδίῳ καὶ ἡ βραδεῖα κίνησις παύεται ὅπως, ἐπέρχεται ὁ θάνατος τοῦ βακτηρίου, ἡ δὲ μεμβράνα ρικνοῦται τὸ κατ' ἀρχὰς περὶ τὰ σπόρια, εἶτα δὲ διαλύεται εἰς βλένναν. Ἀποξηραίνοντος τοῦ ὑγροῦ ἐν ᾧ εἴχομεν τὰ βακτήρια, μένουσι τὰ σπόρια ἀβλαβῆ, εἰσδύοντα δὲ ἐντὸς ἐτέρου ὑγροῦ ὁμοίας φύσεως, καὶ ἀναδιυγραινόμενα ἄρχονται ἀναβιοῦντα, ἐνῶν τὰ πλεῖστα τῶν βακτηρίων, ἀτινα δὲν παρήγαγον ποσῶς σπόρια, οὐδ' ὅπως κινούνται, εἶνε νεκρά. Ἐὰν τὰ σπόρια ἐκαλύπτοντο τυχόν ὑπὸ τῆς μεμβράνης τῶν βακτηρίων, διαρρηγνύουσι ταύτην, ἂν δὲν εἶχεν ἤδη μεταβληθῆ εἰς βλένναν, μεγεθύνονται καὶ ἐπιμηκύνονται, οὕτω δὲ μετὰ 8—12 ὥρας φθάνουσι τὸ μέγεθος τῶν πρώην βακτηρίων ἀφ' ὧν παρήχθησαν, τουτέστι γίνονται πάλιν ἱκανά, ὅπως διαιρεθῶσι διὰ διαφραγμάτων καὶ παραγάγῃσι νέα σπόρια.

Τοιαύτη συντόμως εἶνε ἡ πορεία τῆς ἀναπτύξεως ἣν διατρέχει Βάκκιλος τὸ μεγαθύριον ἀπὸ τῆς γενέσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς σποριογονίας. Ἦδη ρίψωμεν τὸ βλέμμα ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῆς λοιπῆς σπείρας τῶν βακτηρίων καὶ θεωρήσωμεν γενικῶς τὰς διαφοροὺς αὐτῶν μορφὰς καὶ τὰ εἶδη.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΣΠ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Ὅ,τι ἔγραψεν ὁ κ. Δημητριάδης γινόμενον ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι, τῇ Σικιάθῳ, ὅτι δηλαδὴ οἱ ἀπόμαχοι τῶν ἐμποροπλοιαρχῶν ἐκάστην πρῶϊαν πρὶν ἢ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας των συνέρχονται ἐν τῇ πρὸ τῆς ἐκκλησίας πλατείᾳ καὶ ἐπισκοποῦντες ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ τούτου σημείου τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ὀρίζοντος ἀποφαινόμενοι περὶ τοῦ μέλλοντος καιροῦ μετὰ πιθανότητος ἐ-

πιτυχίας, τοῦτο οὐδ' ὁλως ἐφάνη ἡμῖν παράδοξον. Οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐνησχολοῦντο εἴτε ἐξ ἀνάγκης εἴτε ἐκ περιεργίας ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος φαινόμενων νὰ ὀρίζωσι τὸ ποῖον τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καλὸν ἢ κακὸν χειμῶνα. Ἐν Ἰουδαίᾳ ἐγνωρίζον τὰς εὐδίας ἢ βροχερὰς ἡμέρας ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος φαινόμενων σημείων κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Διὸ καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπιπλήττων αὐτοὺς ἔλεγεν· «Ὁψίας γινομένης λέγετε· εὐδία· πυρραζεῖ (= πυρρὸς, κόκκινος) ὁ οὐρανός. Καὶ πρῶϊ (λέγετε): Σήμερον χειμῶν· πυρραζεῖ γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός».

Οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἦσαν περὶ ταῦτα ἴσως οἱ μάλιστα ἀσχολούμενοι, ὡς μαρτυροῦσι καὶ αἱ σωζόμεναι παροιμίαι. Γνωρίζοντες ἐκ πείρας ὅτι ὁ Καικίας (Β Α) συνῆγε τὰ νέφη ἔλεγον·

Ἐλκων ἐφ' ἑαυτὸν ὡς περ ὁ Καικίας νέφος.

Ὁ δὲ Πλούταρχος παρατηρεῖ· «Ὡς γὰρ ὁ Καικίας τὰ νέφη, καὶ ὁ φαῦλος βίος ἐφ' ἑαυτὸν ἔλκει τὰς λοιδορίας.»

Γνωρίζοντες ὡσαύτως ὅτι μετὰ χιόνα καὶ πάχνην ἐπέρχεται ὀρηκτικὸς ὁ νότος ἔλεγον·

Φιλεῖ δὲ νότος μετὰ πάχνην.

Ἐκ πείρας γνωρίζοντες ὅτι ὁ νυκτερινὸς βορρᾶς δὲν διαρκεῖ πλεον τῶν τριῶν ἡμερῶν ἔλεγον· Οὔποτε νυκτερινὸς βορέας τρίτον ἴκετο φέγγος.

Ἐκ πείρας γνωρίζοντες ὅτι ὁ βορρᾶς ἐν ἀρχῇ εἶνε ὀρηκτικὸς, ὁ δὲ νότος, ὅταν παύη, συνεβούλευον νὰ πλέωσιν

ἀρχομένου τε νότου καὶ λήγοντος βορέου.

Τῆς παροιμίας ταύτης χρῆσιν ποιοῦνται καὶ οἱ ἡμέτεροι ναυτικοὶ συμβουλευόντες

Γέρω βορᾶ ἀρμένιζε
καὶ νότο παληκαρί.

διὰ μὲν τοῦ γέροντος ἐνοοῦντες, ὡς νομιζομεν, τὸν λήγοντα, διὰ δὲ τοῦ παληκαρίου τὸν ἀρχόμενον.

Ἐν Κνίδῳ καὶ Ῥόδῳ ἐγνωρίζον ὅτι ὁ μὲν Λίψ [ΝΔ] ταχέως μὲν συνάγει τὰς νεφέλας, ταχέως δὲ διασκορπίζει αὐτάς καὶ αἴθριον ποιεῖ καιρόν, ὁ δὲ Ἀργέστης (ΒΔ) συνάγει τὰς νεφέλας, διὸ καὶ ἔλεγον·

Λίψ ἄνεμος ταχὺ μὲν νεφέλας, ταχὺ δ' αἴθρια ποιεῖ,
Ἀργέστη δ' ἀνέμῳ πᾶσ' ἔπεται νεφέλη.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκάστη χώρα ἴδια ἔχει σημεῖα τῶν καιρῶν, ὁ Θεόρραστος συμβουλεύει νὰ προσέχη τις ὅπου ἂν εὑρίσκειται. Ἐντεῦθεν καὶ κατὰ τόπους ὑπῆρξαν ἀγαθοὶ ἀστρονόμοι. Οὕτως ἐν Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου ὁ Μαρτικέτας ἐποίητο τὰς ἀστρονομικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις ἀπὸ τοῦ ὄρους Λεπιτύμου· ἐν Τενέδῳ ὁ Κλεόστρατος ἀπὸ τῆς ἐν Τροίᾳ Ἰδῆς· ὁ δὲ Φαιεῖος ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ Λυκαβητοῦ συνεῖδε τὰς τροπὰς. Ἐκ

τῶν παρατηρήσεων τοῦ Φαινοῦ ὁ περιώνυμος Μέτων ὁ Ἀθηναῖος ὠφελῆθεις συνέταξε τὸν ἀπ' αὐτοῦ ὀνομασθέντα *Μετώγειον* κύκλον ἢ *ἐννεακαυδεκαετηρίδα*.

Τὸ παρατηρητικὸν τῶν ἀρχαίων δὲν κατέλειπεν ἡμᾶς τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. Ἐντεῦθεν εἰς πᾶσαν χώραν καὶ εἰς πᾶν χωρίον οἱ ποιμένες καὶ οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ναῦται εἶνε ἔμπειροι τῶν σημείων τοῦ καιροῦ. Ἐνταῦθα, ἐν Ζακύνθῳ, ὡς προγνωστικὸν σημεῖον Ν. Α. ἀνέμου ἔχουσι τὰ ἐπιζυγόμενα νέφη ἐπὶ τοῦ Σκοποῦ, κορυφῆς Ν. Α. τῆς πόλεως βουνοῦ, ὃν οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουσαν Ἐλατον. Διὰ τοῦτο ὅταν βλέπωσι τὸν Σκοπὸν ὑπὸ νεφῶν κεκαλυμμένον λέγουσιν·

Ὁ Σκοπὸς καπελωμένος,
μὲ Σιρόν' εἶνε πιασμένος.

Καὶ τῶ ὄντι, ὅταν ὁ Σκοπὸς ἔχη νέφη, προμηνύει ἄνεμον καὶ βροχὴν ἢ αὐθιμερὸν ἢ μετὰ τρεῖς ἡμέρας. Ὅταν πνέῃ ὁ Λίψ (Γαρμπῆς), φέρει βροχὰς διακεκομμένας, διὸ καὶ λέγουσιν ἐνταῦθα·

ἀγαπάω τὸν Γαρμπῆ,
γιατὶ βρέχει καὶ κρατεῖ.

Ἄλλαχού ὅταν μετὰ ἀστραπᾶς καὶ βροντᾶς δὲν πνέῃ ὁ βορρᾶς, ἔρχεται καθαρὸς νότος, διὸ καὶ λέγουσι

ἄστραψε κ' ἐβρόντησε
καὶ δὲν ἐδόρησε,
καθάριος νότος.

Διὰ τί λέγεται ἐν Τρικάλοις τῆς Θεσσαλίας,

ἂν βρέξ' ἢ Ἐπαπαντῆ
σαράντα ἡμέραις δὲν κρατεῖ,

ἄγνωσθῆναι.

Ὅτι ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἐν γένει εἶναι παρατηρητικὸς τῶν σημείων τοῦ καιροῦ, καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς κοινοτάτης παροιμίας

Ἦ ἡμέρα ἢ καλὴ
φαίνεται ἀπὸ τὸ πρωῖ.

Περὶ πολλῶν ἄλλων προγνωστικῶν σημείων ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἡσιόδου παρατηρηθέντων καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου ἐν τῷ περὶ *Ἀέριων* καὶ ἐν τῷ περὶ *σημείων ὑδάτων* καὶ *πνευμάτων* καὶ *χειμῶνων* καὶ *εὐθιῶν* ἀναγραφόμενων καὶ τὴν σήμερον ἔτι παρατηρουμένων καὶ ἰσχυόντων ἴσως θὰ διαλάβωμεν ἄλλοτε.

Ἐρ Ζακύνθῳ τῇ 18 Ἀπριλίου 1886.

ΚΑΝΕΤ. ΝΕΣΤΟΡΙΑΝΗΣ.

Κατὰ τὸ τελευταῖον μηνιαῖον δελτίον τῆς δημοτικῆς ἀπογραφῆς τῶν Παρισίων, αἱ γεννήσεις ἐν τοῖς μῆμασι τῆς μεγαλοπόλεως, ἐν οἷς οἰκοῦσι πτωχοί, εἶναι πενταπλάσια περίπου τῶν ἐν τοῖς μῆμασι τοῖς οἰκουμένοις ὑπὸ πλουσίων.

Ο ΒΙΣΜΑΡΚ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΤΟΠΑΙΚΤΕΙΑ

Ἐν τινι γερμανικῇ ἐφημερίδι ἐδημοσιεῖθη ἡ ἐπομένη διήγησις περὶ τῆς ἀφορμῆς, ἣτις παρώρμησε τὸν Βίσμαρκ νὰ προβῇ εἰς κατάργησιν τῶν χαρτοπαικτεῖων ἐν Πρωσσίᾳ.

Ἐν ἔτει 1865, λέγει, εὐρίσκοντο ἐν τοῖς λουτροῖς τοῦ Βάδεν πλείστοι ἐπιφανεῖς εὐπατρίδαι καὶ πολιτευταὶ καὶ διπλωμάται, ὧν ἡ παρουσία προσειλύετο καὶ ἄλλο μέγα πλῆθος ξένων. Αἱ αἰθούσαι τοῦ χαρτοπαιγνίου ἦσαν πάντοτε μεστὰι κόσμου, πλὴν δὲ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος χαρτοπαικτῶν προσήρχοντο ἕκαστε καὶ πολλοὶ ἄλλοι, εἴτε ὅπως παιζῶσι καὶ αὐτοί, εἴτε πρὸς θέαν τῶν παιζόντων. Ἐν τούτοις διακρίνετο ἀνὴρ τις μεγαλόσωμος καὶ βαρὺς τὸ ἦθος, φορῶν στενὸν μανδύαν φαιοῦ χρώματος καὶ πῖλον μαλακὸν πλατύγυρον. Ἦτο οὗτος ὁ Βίσμαρκ, πρόεδρος τότε τοῦ πρωσικοῦ ὑπουργείου. Πολλάκις ἐπλησίαζε καὶ ὁ Βίσμαρκ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ χαρτοπαιγνίου, καί, ὡς προδήλως ἐφαίνετο, ὅπως διασκεδάζῃ τὴν κατέχουσαν αὐτὸν ἀνίαν, ἔθετε πέντε εικοσάφραγκα ἐπὶ ἐνὸς παιγνιοχάρτου· ἀλλ' οὐδόλως μεριμνῶν περὶ τῆς τύχης αὐτῶν, ἐξηκολούθει ἀταράχως τὸν περίπατόν του ἐν τῇ αἰθούσῃ, καὶ ἐπανήρχετο μετὰ τινα λεπτὰ ἵνα ἴδῃ ἂν ἐκέρδησε ἢ ἔχασε· ἂν εἶχε χάσῃ, ἔθετεν ἄλλα πέντε εικοσάφραγκα, οὐδέποτε ὅμως ἐπανελάμβανε τρεῖς τὸ παιγνίδιον.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἦλθεν εἰς τὸ χαρτοπαικτεῖον νέος τις εὐπατρίδης ἐκ τῆς Βορείου Γερμανίας μετὰ τῆς νεαρᾶς καὶ περικαλλεστάτης συζύγου του, ἣν πρό ὀλίγου χρόνου εἶχε νυμφευθῆ. Οὗτος μετέσχε τοῦ παιγνιδίου μετὰ τηλικαύτης τόλμης ὥστε διήγειρε τὴν γενικὴν περιέργειαν. Κατ' ἀρχὰς ἡ τύχη ἐφάνη εὐνοῦς πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐτρέπη κατ' αὐτοῦ, καὶ ἔχασε μέγала ποσά· ὅσον ὅμως πλείοτερον ἔχανε, τόσον ἠύξανε καὶ τὸ ἐπίθεμα. Εἰς μάτην προσεπάθει νὰ ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἡ σύζυγός του. Ἐκεῖνος ἔμενεν ἀκαμπτος καὶ ἐξηκολούθει μακρινῶς τὸ παιγνίδιον. Ἦ σύζυγός του ἰκέτευεν αὐτόν, προσεπάθει νὰ τὸν σύρῃ ἐκτός τῆς καταχθονίου αἰθούσης, τὸ δὲ ὄχρον πρόσωπόν της ἐμαρτύρει τὴν αὐξοῦσαν ἀγωνίαν αὐτῆς. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἀναισθητῶν πρὸς τὴν ὀδύνην τῆς συζύγου του, οὐδὲ κἂν πρὸς στιγμὴν ἀπέσπα τὸ ἀπληστον βλέμμα του ἀπὸ τῶν παιγνιοχάρτων. Ἐχασε καὶ πάλιν ἔχασε, μέχρις ὅτου μετ' ἀπώλειαν ὑπερόγκου ποσοῦ, ἀνηρέυνησε τυρετωδῶς τὰ θυλάκιά του καὶ συναγαγὼν ὅσα τῶ ὑπελείποντο χρήματα—καὶ ἀνήρχοντο ταῦτα εἰς πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν—ἔθεσε πάντα ἐπίθεμα ἐφ' ἐνὸς παιγνιοχάρτου. Τὸ μέτωπον αὐτοῦ περιερέετο ὑπὸ ἰδρώτος, αἱ δὲ χεῖρες ἔτρεμον· ἡ περιέργεια τῶν παρισταμένων ἐκορυφώθη, προ-